

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Проект!

ЗАПОВЕД

№ ...../.....2024 г.

На основание чл. 12, ал. 6, във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за биологичното разнообразие и т. 2 от Решение на Министерския съвет № 122 от 02.03.2007 г. (ДВ, бр. 21 от 2007 г.), изменено с решения на Министерския съвет № 52 от 05.02.2008 г. (ДВ, бр. 14 от 2008 г.), № 615 от 02.09.2020 г. (ДВ, бр. 79 от 2020 г.) и № 588/06.08.2021 г. (ДВ бр. 67 от 2021 г.), предвид Решение на Комисията 2009/93/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане, съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета, на втори актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Континенталния биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2008) 8039) и Решение за изпълнение (ЕС) 2023/244 на Комисията от 26 януари 2023 г. за приемане на шестнадесетата актуализация на списъка на териториите от значение за Общността в Континенталния биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2023) 607),

ОБЯВЯВАМ:

1. Защитена зона **BG0000294 „Кършалево“** в землищата на с. Горановци, с. Горно Уйно, с. Гюешево, с. Дождевица, с. Долно село, с. Долно Уйно, с. Драговищица, с. Каменичка Скакавица, с. Кутугерци, с. Кършалево, с. Леска, с. Мазарачево, с. Преколница, с. Раненци, с. Раждавица, с. Ръсово, с. Соголяно, с. Стенско, с. Церовица, с. Чудинци, **община Кюстендил, област Кюстендил**, с обща площ **63 134,747 дка**.

2. Предмет на опазване в защитена зона BG0000294 „Кършалево“ са:

2.1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- 5210 Храсталаци с *Juniperus spp.*;
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;
- 6510 Низинни сенокосни ливади;
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*;
- 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*;
- 9170 Дъбово-габърови гори от типа *Galio-Carpinetum*;
- 9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове
- 91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);
- 91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens*;
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;

2.2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.2.1. бозайници – *Кафява мечка (*Ursus arctos*), *Европейски вълк (*Canis lupus*), Рис (*Lynx lynx*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Видра (*Lutra lutra*), Трицветен нощник (*Myotis*

emarginatus), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*);

2.2.2. земноводни и влечуги – Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*);

2.2.3. риби – Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Маришка мряна (*Barbus cyclolepis*);

2.2.4. безгръбначни – *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*).

3. Защитената зона по т. 1 се обявява с цел:

3.1. опазване и поддържане на типовете природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитанията на посочените в т. 2.2 видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в Континенталния биогеографски регион;

3.2. подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 9130, 9170, 9180*, 91E0*, 91H0 * и 91M0;

3.3. подобряване на състоянието на популациите на видовете *Кафява мечка (*Ursus arctos*) и *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*);

3.4. подобряване на местообитанията на видовете *Кафява мечка (*Ursus arctos*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Маришка мряна (*Barbus cyclolepis*), *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*) и Буков сечко (*Morimus funereus*);

3.5. при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитания на посочени в т. 2.2 видове и техни популации;

3.6. поддържане на свързаността на местообитанията на приоритетните за опазване видове *Кафява мечка (*Ursus arctos*) и *Европейски вълк (*Canis lupus*).

4. За защитената зона по т. 1 със Заповед № РД-...../.....2024 г. на министъра на околната среда и водите са утвърдени специфични и подробни цели на опазване, които са налични и се съхраняват в Министерството на околната среда и водите, РИОСВ – София и на интернет страницата на Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.

5. Целите на защитената зона по т. 3 и 4 се определят съобразно важността на защитената зона за постигане и поддържане на благоприятното природозащитно състояние на типовете природни местообитания и видовете по т. 2 в Континенталния биогеографски регион, както и за свързаността и целостта на мрежата от защитени зони в страната, като част от Европейската екологична мрежа Натура 2000. Те определят и приоритетите при планиране и прилагане на мерки в защитената зона.

6. Приоритетни за опазване в защитената зона са типовете природни местообитания и видовете, означени със знак (*) в приложения № 1 и № 2 от ЗБР, както и типовете природни местообитания и видовете, за които са определени цели за подобряване в т. 3.

7. Пълният опис на координатите на точките, определящи границата на защитена зона BG0000294 „Кършалево“, е посочен в Приложението, неразделна част от настоящата заповед.

8. Стандартният формуляр с данни и оценки за защитената зона, както и картен материал с границите ѝ са налични и се съхраняват в Министерството на околната среда и водите, РИОСВ – София и на интернет страницата на Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.

9. В границите на защитената зона се забранява:

9.1. провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища и регламентирани за това места;

9.2. движение на мотоциклети, ATV, UTV и бъгита в неурбанизирани територии извън съществуващите пътища; забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;

9.3. отводняване на крайбрежни заливаеми ивици на реки и други естествени водни обекти, промени в хидроморфологичния режим чрез отводняване, изземване на наносни отложения, коригиране, преграждане с диги на реки, с изключение на такива: в урбанизирани територии; в случаи на опасност от наводнения, които могат да доведат до риск за живота и здравето на хората или настъпване на материални щети; при бедствия и аварии; за подобряване на състоянието на природните местообитания и местообитанията на видовете по т. 2;

9.4. изграждане на преграждащи речното течение хидротехнически съоръжения, недопускащи придвижването на видовете по т. 2.2 нагоре и надолу по течението на реката;

9.5. промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери при ползването на земеделските земи като такива;

9.6. разораване и залесяване на поляни, голини и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания по т. 2.1 освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои;

9.7. премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;

9.8. търсене и проучване на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали), разкриване на нови и разширяване на концесионните площи за добив на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали); забраната не се прилага в случаите, в които към датата на обнародване на заповедта в „Държавен вестник“ има започната процедура за предоставяне на разрешения за търсене и/или проучване, и/или за предоставяне на концесия за добив по Закона за подземните богатства и по Закона за концесиите, или е започнала процедура за съгласуването им по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от ЗБР, или е подадено заявление за регистриране на търговско откритие;

9.9. употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;

9.10. употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери и изоставени орни земи, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии освен при каламитет, епифитотия, епизоотия или епидемия, както и при прилагане на селективни методи за борба с инвазивни чужди видове;

9.11. използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);

9.12. използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;

9.13. палене на стърнища, слокове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;

9.14. извеждане на сечи в природно местообитание с код 91E0*, с изключение на: за изграждане, ремонт и поддръжка на съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура; за предотвратяване на опасности, застрашаващи живота и здравето на хората; при бедствия и

аварии; за поддържане/подобряване състоянието на природните местообитания и местообитанията на видовете по т. 2; случаите на реализиране на инвестиционни предложения, одобрени или съгласувани по реда на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие към датата на влизане в сила на заповедта;

9.15. паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост;

9.16. добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50 % от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети; в горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета;

9.17. изграждане на нови пътища от втори и по-висок клас без обезпечаване изграждането на съответна зелена инфраструктура за преминаване на мечки и други животни.

10. Горските типове природни местообитания по т. 2.1 се стопанисват в съответствие с разпоредбите на глава четвърта от Наредба № 8 от 5.08.2011 г. за сечите в горите (ДВ, бр. 64 от 2011 г.) и за тях е задължително прилагането на „Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие“, утвърдена от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

11. Мерки за постигане целите на опазване на защитената зона са определени или могат да се определят също в:

11.1. решения, издавани по реда на чл. 31 от ЗБР;

11.2. горскостопанските и ловностопанските планове и програми;

11.3. плана за управление на речните басейни в Западнобеломорски район за басейново управление на водите;

11.4. планове в областта на енергетиката и климата;

11.5. планове за действие за видове;

11.6. други планови, програмни и стратегически документи.

12. В границите на защитената зона се препоръчва:

12.1. поддържане на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, като ливада, пасище или мера;

12.2. промяната на начина на трайно ползване на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, в „ливада“, „пасище“ или „мера“;

12.3. изпълнение на мерки за поддържане и опазване на съществуващите постоянни пасища, мери, ливади и местообитанията по т. 2.1 от разпространението на нежелана растителност – рудерални и инвазивни чужди видове, съгласно списъка с инвазивни чужди видове, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета), публикуван на интернет страницата на МОСВ;

12.4. възстановяване и поддържане на затревени площи, като такива с висока природна стойност чрез:

- косене ръчно или с косачки за бавно косене, от центъра към периферията или от единия край на площта към другия с ниска скорост, като окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела;

- паша, като се поддържа гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1 ЖЕ/ха;

12.5. подмяна на инвазивните чужди видове дървета и храсти с местни видове след премахването им от характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета,

традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси и живи плетове);

12.6. прилагане на разновъзрастни лесовъдски системи в природно местообитание с код 91M0 за превръщане на издънковите насаждения в семенни;

12.7. насърчаване на устойчивото управление на горите, чрез запазване на биотопните дървета и на достатъчно количество мъртва дървесина в горските екосистеми, избягване на залесяването с неместни дървесни видове и произходи и съобразяване на интензивността на дърводобива с растежния потенциал на дървостойките и предназначението на горите, ограничаване на изсичането/подмяната на горскодървесната растителност и употребата на биоциди, хормони и препарати за растителна защита;

12.8. провеждане на противопожарни дейности с цел намаляване на риска от пожари;

12.9. намаляване на въздействието от селското стопанство (преизпасване) върху природно местообитание с код 91H0*;

12.10. поддържане на поне 10% от общата площ на горските типове природни местообитания по т. 2.1 в защитената зона като гори във фаза на старост.

13. Режим на дейности, подлежащи на съгласуване/одобрение: планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитената зона и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху нея, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитената зона, съгласно чл. 31 от ЗБР и Наредбата по чл. 31а от същия закон.

Настоящата заповед не отменя забраните и ограниченията на дейности, наложени по силата на други нормативни и административни актове.

Нарушителите на забраните и ограниченията по т. 8 от тази заповед се наказват съгласно административнонаказателните разпоредби на ЗБР.

Защитена зона BG0000294 „Кършалево“ да се впише в регистрите на защитените зони, водени в МОСВ и РИОСВ – София, съгласно чл. 18 от ЗБР.

Заповедта влиза в сила от обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

На основание чл. 12, ал. 7 от ЗБР заповедта е окончателна и не подлежи на обжалване.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ: XXX

Министър на околната среда и водите